

MLK Interview

Drs. Nico Buurman

In verband met eredoctoraat Martin Luther King jr., 20 oktober 1965

17 juli 2020

Interview verzorgd door dr. Sylvia van de Bunt

Speciale dank aan de VUvereniging en de VU School of Business and Economics
voor ondersteuning van dit SERVUS project

Introductie

Tijdens de dr. Martin Luther King jr. (MLK) Lezing op 4 april 2017 is het project 'Herinneringen aan MLK' aangekondigd van SERVUS in samenwerking met Alumni-relaties VU, de VU Vereniging en andere VU-betrokkenen. Dit project houdt in dat VU-alumni worden geïnterviewd die erbij aanwezig waren toen King op 20 oktober 1965 het VU eredoctoraat in de Sociale Wetenschappen verkreeg en/of op 21 oktober 1965 aanwezig waren bij de ontmoeting tussen King en VU studenten in hotel Krasnapolsky.

Drs. Nico Buurman

Biografie:

- 1966-1968 Student-assistent VU sociologisch onderzoek bij prof .dr. G. Kuiper H. zn.
- 1969-1972 Wetenschappelijk medewerker Stedelijke Raad Maatschappelijk Welzijn, stad Groningen.
- 1972-1977 Onderzoeker bij het Sociografisch en Statistisch Bureau gemeente Enschede en stafdocent sociologie Sociale Academie Hengelo.
- 1977-1996 Afdelingshoofd Onderzoek en Statistiek en later Informatie en Onderzoek gemeente Enschede.
- 1991-2000 Voorzitter Vereniging Statistiek en Onderzoek met 50 gemeentelijke en regionale bureaus
- 1996-2007 Directeur I&O Research BV met een vestiging in Enschede, en later in Hoorn en Nieuwegein.
- 2007-2013. In pensioentijd actieve aandeelhouder bij het bedrijf, met vestigingen in Enschede en Amsterdam.

Politiek. Gemeente Leek raadslid 1971-1972 en statenlid 1987-1991 provincie Overijssel beide voor de PvdA. Sinds 2009 voorzitter van de provinciale scouting commissie Overijssel.

Andere activiteiten. Actief bij de serviceclub Lionsclub Twente Zuid, bij onderwatersportclub Tyros en Monumentencommissie Historische sociëteit Enschede.

Wat is uw naam? *Nico Buurman*

- Wat is uw leeftijd: 76
- Wat is uw beroep (geweest)? *Zie hierboven in biografie*
- Waar hebt u gewoond in 1965 ten tijde van het bezoek van MLK? *In Amsterdam, Oudezijds Achterburgwal schuin aan de overkant van de Gemeentelijke Universiteit. Mijn kamer was tegenover de Waalse kerk. Prof. Smitskamp van de VU woonde naast de Waalse Kerk.*
- Waar bent u momenteel woonachtig? *In Enschede.*

❖ Introductie

- Wanneer studeerde u aan de VU en welke opleiding? *Ik studeerde van 1962 tot 1969 sociologie.*

- Hoe bent u betrokken geraakt bij het bezoek van MLK? *Als aanstaande Praeses van de VGSA werd ik uitgenodigd. VGSA was de Vereniging voor Gereformeerde Studenten Amsterdam, 1 van de 5 gezelligheidsverenigingen van de VU, zoals SSR en LIBER naast het Studentencorps (mannen) en VVSVU. Een week later op 5 november 1965 werd ik in Hotel Krasnapolsky benoemd tot Praeses van de VGSA.*
- Hebt u gemerkt dat het bezoek van MLK enigszins controversieel was toen der tijd? *Ja, enigszins. Ik was aanwezig bij de uitreiking van het eredoctoraat in het Concertgebouw. Mijn herinneringen aan die plechtigheid zijn niet al te scherp. Ik weet nog dat ik de ceremonie indrukwekkend vond. Achteraf gezien was het een spektakel. Ik heb het goed kunnen volgen in de zaal. Het was toeval dat ik erbij aanwezig was. Want de VGSA Praeses was verhinderd, daarom verving ik hem. De dag begon 's ochtends vroeg met een bidstond, een gebedsdienst in de prachtige Westerkerk. Dit vanwege de Dies en 80-jarig bestaan van de VU. Ik denk er nog wel eens aan terug, ook in verband met de klimaatsverandering. Op die dag 20 oktober 1965 was het namelijk erg koud, niet ongebruikelijk destijds voor die tijd van het jaar. Iedereen had een winterjas aan. In de kerk was het ook koud en de aanwezigen hielden hun winterjas aan. De Westerkerk was een Nederlands Hervormde kerk, nu PKN. Ik woonde er in de buurt. Deze kerk werd gekozen voor de speciale gelegenheid van de Dies, omdat de kerk veel mooier was dan de voor de VU identiteit dichterbij gelegen Gereformeerde Woestduinkerkerk. In de kerk heeft Roel Dijk, toen rector van het VU-corps, een prima verhaal gehouden. De historie van de VU werd behandeld, met het belichten van voor de VU belangrijke mensen zoals Abraham Kuijper. Eenmaal in het Concertgebouw aangekomen viel me op dat er zoveel eredoctoraten werden uitgereikt. Van het dagblad Trouw kende ik C. Rijnsdorp al, hij ontving een eredoctoraat in de Letteren. Mijn vader was leraar Frans, hij kende Jacques Ellul wel, ook eredoctor. Verder kreeg de Minister President van de Nederlandse Antillen, E. Jonckheer, een eredoctoraat. De leiding van de ceremonie was in handen van Prof. De Gaay Fortman, Rector Magnificus van de VU. Tijdens de ceremonie in het Concertgebouw zat ik in het middendeel van de zaal, aan de linkerkant. Ik had redelijk zicht op het podium. Het waren alleen maar mannelijke hoogleraren. Maar dat viel je toen helemaal niet op. Dat was je gewend. Prins Bernhard heeft nog wel wat gezegd in het Engels. Hij was heel geestig, en we hebben gelachen. Bij de receptie na afloop ben ik niet geweest. Mijn hoogleraar was Prof. Kuiper; hij was erepromotor van dr. King en heeft waarschijnlijk ook vooraf al wel contact gehad met King. Bij Kuiper ben ik ook student-assistent geweest.*
- ❖
- Welke rol speelde u tijdens het bezoek? *Ik vertegenwoordigde de studentenvereniging VGSA aan de VU.*
- Kunt u zich nog een specifiek moment herinneren? Kunt u dit omschrijven? *De ceremonie bij de uitreiking van de eredoctoraten, uiteraard met name aan M.L. King.*
- Voor personen die geen deelgenoot hebben kunnen zijn is het soms moeilijk een ervaring te beschrijven. Waarmee was deze ervaring voor u te

vergelijken? *Ik vond het voor de VU in verhouding een groots gebeuren. Het topevenement van mijn zevenjarige studietijd.*

- Was u al bekend met het gedachtegoed van MLK? *Ik was dagblad Trouw lezer, en daar werd wel veel aandacht besteed aan dit soort zaken. Met name ook omdat MLK een revolutionaire beweging leidde in de VS. Ik kan me niet herinneren dat er tegenstand was. Het was juist een hele goede aanpak van de VU.*

❖ Na afloop

- Heeft het gedachtegoed van MLK een speciale plek in uw leven? Hoe draagt u dit uit? Kunt u hiervan een voorbeeld geven, bijvoorbeeld in het licht van de huidige demonstraties tegen discriminatie in de USA en wereldwijd? Denkt u dan nog wel eens terug aan dr. King en de VU in 1965? *Het was echt een andere tijd. Een deel van mijn familie woonde destijds in Zuid-Afrika. Toen was apartheid daar normaal. Als ze tussentijds naar Nederland kwamen, was het voor hen echt wennen. Nu denken ze er wel anders over, en zijn helemaal geworteld in Zuid-Afrika.*
- Heeft u nog herinneringen aan uw VU studietijd? *Prof. Kuiper Hzn was de erepromotor van MLK. Bij G. Kuiper Hzn, Sociologie, ben ik ook assistent geweest. Er werkte destijds ook een naamgenoot Kuiper, Dick Kuiper, aan de VU, een wetenschappelijk medewerker. Toen ik assistent was, werkte ik in een villa schuin tegenover de villa aan de Koningslaan waar de colleges werden gegeven. Het was er gezellig, met de toegangspoort van het Vondelpark aan de overkant. Ik heb de verhuizing van de Koningslaan naar De Boelelaan niet meegemaakt. Eigenlijk dacht ik toen: gelukkig maar.*
- Gezagsverhoudingen. *Er was een behoorlijke afstand tussen docent en student. De studenten gingen staan zodra de hoogleraar de collegezaal binnenkwam. Ik herinner me hoorcolleges van Prof. Kuiper. Als je iets niet goed deed, bijvoorbeeld als je een vraag stelde, werd dat door hem niet op prijs gesteld. Dan vroeg hij je naam en adres en werd dit genoteerd. Op de Gemeentelijke Universiteit (GU, nu Universiteit van Amsterdam) was de gezagsverhouding veel minder streng. Ik heb op de GU colleges Sociologie gevolgd en Amerikanistiek. Tijdens het college aan de GU werd er gerookt door studenten. De docent zette de luidspreker flink hoog, anders kwam hij/zij niet boven het rumoer uit. Op de GU begonnen in die tijd de eerste bezettingen van faculteiten door studenten, maar op de VU was daar geen sprake van.*
- Was het een roerige tijd, merkte u iets van de bevrijdings- en vernieuwingsbeweging tijdens uw VU studie? *Toen ik in 1962 begon met mijn studie Sociologie aan de VU was er een officiële bijeenkomst met de pedel. Iedere student moest de 3 'formulieren van enigheid' ondertekenen, een soort akkoordverklaring met de gereformeerde grondslag van de VU. Bij Sociologie aan de VU zag je in die tijd nog geen revolutionaire of plotselinge veranderingen. De VU was redelijk rustig. Als er wat moest gebeuren, dan zou het toch wel bij Sociologie moeten zijn geweest. Aan de GU (Gemeentelijke Universiteit, nu Universiteit van Amsterdam) begon de vernieuwingsbeweging wel wat eerder. Bij de GU waren veel studenten geïnteresseerd in revolutionaire bewegingen en was er een wat lossere sfeer tijdens de colleges: je zag studenten roken en drinken*

tijdens colleges en veel heen en weer lopen. Terwijl de VU traditioneel was, met jasje en dasje. De hoogleraar waarvoor ik assistent was, Prof. G.Kuiper, zou nooit gepast hebben bij de gewoonten van de GU.

- *Ik herinner me protestacties tegen het gezag in Amsterdam. Dat begon al einde jaren vijftig. Vaak was het ook een vorm van 'politie pesten'. Ik was bij de protestacties bij Het Lieverdje in Amsterdam. Ik had een sigaret, en vroeg aan een agent of hij een vuurtje voor me had. Ik kreeg hem meteen achter me aan. Ik had regelmatig politie achter me aan. Daar heb ik toen wel wat op gevonden. Als je namelijk met een krant onder je arm liep, dan werd je verder niet gestoord door de politie. De politie was toen echt heel dom bezig, heel verkeerd. Het gezag heeft het protest destijds zelf erger gemaakt. Ik herinner me een keer dat er rellen zouden komen. Bouwvakkers waren namelijk kwaad omdat er iemand van hen omgekomen zou zijn door politieoptreden. Een paar dagen later las ik in de krant: politie was geheel verrast, terwijl ik wist dat er een soort oproer zou komen. Je moet je indenken dat de politie destijds niet goed op de hoogte was van wat er speelde onder de bevolking in Amsterdam. Het politiecorps bestond voor een belangrijk deel uit Friesen en Groningers.*
- *Als Praeses van de gezelligheidsvereniging VGSA had ik uit dien hoofde samen met andere Praesussen met enige regelmaat contact met de Rector Magnificus Prof. De Gaay-Fortman. Hij was een erudiete man, en heel scherp als iets hem niet beviel. Hij was echt geïnteresseerd in het wel en wee van de studentenverenigingen. Dan kwam hij op bezoek. Je merkte echt dat hij belangstelling voor ons als studenten had.*
- *Kunt u iets vertellen over uw beroepsleven, kwam daarin het gedachtegoed van MLK en/of het vernieuwings-denken naar voren? Na mijn afstuderen heb ik vier jaar bij de Gemeente Groningen gewerkt, in de sector opbouwwerk en maatschappelijk welzijn. Het was in de vernieuwende periode met progressieve wethouders zoals Jacques Wallage en Max van den Berg. Mooie tijd. Voorbeeld van een nieuwe visie op stadsvernieuwing, bijna een sociale revolutie, was de aanpak van de Oosterpoort in Groningen, een mooie oude wijk. De afdeling Stadsontwikkeling had daar een saneringsplan voor gemaakt, met allemaal nieuwbouwflatjes van 4 hoog. Vanuit de stichting hebben we reuring veroorzaakt. Mensen waren toch wel gehecht aan die oude buurt. En dus kwam er verzet tegen de gemeente en de nieuwbouw. Het was in 1969 nog niet gebruikelijk om te luisteren naar de bevolking. Uiteindelijk hebben we dat gewonnen en een succesvolle samenwerking tussen buurtbewoners en gemeente tot stand gebracht. De Oosterpoort is vervolgens gerenoveerd en nog steeds een mooie oude buurt vlakbij de binnenstad. Mijn kinderen hebben beiden als student in de Oosterpoort gewoond, en dan was het plezierig te ervaren dat de karakteristieke sfeer van de Oosterpoort behouden is gebleven. Dit in tegenstelling tot saaie nieuwbouwwijken zoals Selwerd en Paddepoel. Daarna ben ik bij de Gemeente Enschede gaan werken, bij het Sociografisch en Statistisch Bureau. Later als hoofd van de afdeling Onderzoek en Statistiek. Daarnaast ben ik 10 jaar voorzitter geweest van de VSO, Vereniging voor Statistiek en Onderzoek, een bundeling van gemeentelijke en regionale bureaus op dat terrein. De laatste jaren van mijn werkzame leven was ik directeur en oprichter van I&O Research BV tot 2007. Het*

bureau heeft vestigingen in Enschede en Amsterdam en er werken omstreeks 70 mensen. Als oprichter heb ik nog steeds contact met het bureau. In Amsterdam is het bureau aan het IJ gelegen, bovenin het UP gebouw. Prachtig uitzicht.

- *Politiek. Direct na mijn afstuderen ben ik lid geworden van de PvdA, hoewel ik afkomstig ben uit een vrijgemaakt gereformeerd gezin waar de confessionele politiek (GPV-Gereformeerd Politiek Verbond) centraal stond. Direct daarna al ben ik in het PvdA afdelingsbestuur gekomen in de gemeente Leek. Kort daarna werd ik lid van de gemeenteraad van Leek en verkozen in het Gewestelijk bestuur van de provincie Groningen. In Leek werden we de kerk uitgezet door de plaatselijke dominee, omdat ik actief was in de PvdA. Toen hebben we besloten om hervormd te worden, nu PKN. In 1972 zijn mijn vrouw Dineke en ik verhuisd naar Enschede. In de jaren '80 ben ik voor de PvdA lid geweest van de Provinciale Staten van Overijssel. Daarna ben ik tot nu toe actief geweest voor het gewest Overijssel van de PvdA. Onlangs kreeg ik tijdens de jaarvergadering van de PvdA-Enschede de speld uitgereikt voor 50 jaar lidmaatschap.*

Gezin. In 1968 ben ik getrouwd met Dineke Boersema. Ze is geboren in de stad Groningen. Dineke heeft haar hele werkzame leven in het onderwijs, basis- en voortgezet onderwijs gewerkt. In 1970 is Mirella in Groningen geboren en in 1973 Matthijs in Enschede. Mirella werkt als huisarts in Amsterdam en Matthijs werkt bij de provincie Groningen als waterbouwkundige. Het project 'Dubbele Dijk' <https://www.provinciegroningen.nl/projecten/dubbele-dijk/> is een idee van Matthijs en wordt nu uitgevoerd. Hierdoor wordt een vochtig tussengebied gecreëerd tussen 2 dijken om veel water te kunnen opvangen. Want het oude idee van slechts 1 hoge dijk levert te vaak schade op. We hebben 2 kleinkinderen in Amsterdam en 3 kleinkinderen in stad Groningen.

- ❖ Hieronder treft u de eerdere interviews aan met VU Alumni. Het zou fantastisch zijn als u na het lezen van een interview, enkele reflecties wilt opschrijven.
 - [Interview met Roel Dijk, 6 sept 2019 \(pdf\)](#) Roel heeft met zijn speech in de Westerkerk vóór de uitreiking van de eredoctoraten op mij een prima indruk gemaakt.
 - [Interview met Dick Kuiper, 13 augustus 2019 \(pdf\)](#) Ik heb nog college bij hem gevolgd. Aardige kerel.

Foto's uit de 1960s

De hierna volgende foto's hebben voornamelijk betrekking op Diës-vieringen van de VGSA (Vereniging van Gereformeerde Studenten Amsterdam). Alle studentensteden hadden in die tijd een VGS (VGS Utrecht, Leiden, enz.). Toelichting:

- p. 7: handen schudden vanwege nieuwe senaats-leden. Op de foto zijn te zien Jan Bremmer (vertrekkend) en Mieneke van de Werf (aankomend).
- p. 8: onderschrift: stevige woorden van mij als praesus voor deze 3 novieten vanwege te laat komen.
- p. 9: jaarlied novieten VGSA in 1962, met v. l. n. r Meino Scheffer, Ted van Willigen, Jan Bremmer, Nico Buurman, Erik Vos.
- p. 10: Gert Meutgeert's one man show....
- p. 11: groepsfoto Diës VGSA november 1967. Met onderschrift "niet te zien hoe wankel we stonden"

Wat menige worden voor de nakomers.

--- oping al over G. G. Keloer ---

Februari 1962

Gert Mentgeert's one man show

